

жавних органів, ані до органів місцевого самоврядування. Не враховано й того, що фінансові ресурси держави включають державні фінансові ресурси (у т. ч. і місцевих органів самоврядування), ресурси підприємницьких структур та населення, тому зазначення фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування у визначенні є зайвим [9, с. 3].

На думку вченого, фінансовий контроль – це система активних дій, які реалізуються органами державної влади та місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання та громадянами України, з наглядом за функціонуванням будь-якого об'єкта управління в частині утворення, розподілу та використання ним фінансових ресурсів із метою оцінки економічної ефективності господарської діяльності, виявлення та блокування тих відхилень, котрі перешкоджають законному й ефективному використанню майна й коштів; розширеному відтворенню виробництва; задоволенню державних, колективних та приватних інтересів і потреб; удосконаленню управління економікою [9, с. 4].

Здійснення контролю, зокрема й фінансового, стає можливим завдяки наявності відповідних суб'єкта та об'єкта, пов'язаних між собою. А взаємопов'язана сукупність контрольних суб'єкта, контрольних дій та контролюваного об'єкта створює систему контролю.

І. Стефанюк пропонує такі складові моделі системи контролю:

– контролюючий суб'єкт (суб'єкт контролю) – юридична чи фізична особа, яка спрямовує контрольні дії на власну діяльність або діяльність іншої фізичної чи юридичної особи (осіб), котрі перебувають у навколишньому господарському середовищі;

– контрольні дії – операції порівняння (зіставлення) показників діяльності підконтрольного суб'єкта з певною нормою (нормами), здійснювані контролюючими суб'єктами з метою знаходження й блокування відхилень від цих норм;

– підконтрольний об'єкт (об'єкт контролю) – фізична чи юридична особа (особи), на певний вид діяльності яких спрямовуються контрольні дії;

– предмет контролю – конкретний вид діяльності (певні фінансово-господарські операції) підконтрольного суб'єкта, на які спрямовуються контрольні дії контролюючого суб'єкта [9, с. 4].

Розуміння і правильне використання всієї сукупності елементів цієї системи має надзвичайно важливе значення для ефективного функціонування фінансового контролю загалом.

В. Шевчук поділяє фінансовий контроль на зовнішній і внутрішній (залежно від взаємовідносин суб'єкта та об'єкта контролю) та державний, муніципальний і незалежний (зважаючи на суб'єкти контролю й ха-

Як повернути матеріальні цінності

Олександр ДЕМСЬКИЙ

Підкажіть, як повернути матеріальні цінності, котрі несподівано вилучила податкова під час перевірки. Перечитавши законодавство, я так і не знайшов пункту, який дозволяв би податковим органам ось так просто вилучати товари під час звичайних перевірок. Чи законною була здійснена виїмка?

Анатолій В.,
м. Херсон.

Найперше треба визначитися з поняттям «матеріальні цінності», бо воно має широкий зміст. Зокрема, під «матеріальними цінностями» розуміють таке: майно компанії, яку перевіряла податкова; товар, що перебуває в юридичної особи для підприємницької діяльності (реалізації); орендоване майно і т. ін. Тому правовий статус «матеріальних цінностей» може бути різний, тож відповідно різні й процедури захисту права власності на майно.

Згідно зі ст. 178 Кримінально-процесуального кодексу виїмка може здійснюватися тільки в разі пред'явлення відповідними органами постанови слідчого у провадженні виїмки у конкретній кримінальній справі. Згідно зі ст. 188 Кримінально-процесуального кодексу України під час виїмки має бути складено протокол, копію якого ви повинні отримати наприкінці вказаної процесуальної дії.

Для повної відповіді на запитання також слід розуміти, яке саме майно конфісковано. Наприклад, якщо це алкогольні напої або тютюнові вироби, що незаконно виготовлені або перебували в незаконному обігу, то згідно зі ст. 8 Закону України «Про державну податкову службу в Україні» їх може бути конфісковано чи знищено або передано на виробничу переробку.

Відповідно до Податкового кодексу (ПК) України, а саме ст. 94.7, арешт майна може бути застосований до товарів, котрі виготовляються, зберігаються, переміщуються або реалізуються з порушенням правил митного законодавства. Під час конфіскації товару службові особи контрольних органів зобов'язані скласти відповідний протокол із зазначенням причин конфіскації товару, його опису, кількості. На підставі відомостей, викладених у протоколі, керівник органу державної податкової служби (його заступник) приймає рішення про накладення арешту на таке майно або відмову в ньому шляхом неприйняття такого рішення.

Відповідно до ст. 94.10 ПК арешт на майно може бути накладено рішенням керівника органу державної податкової служби, обґрунтованість якого протягом 96 годин має перевірити суд. Стаття 94.8 ПК передбачає, що під час накладення арешту на майно рішення керівника органу державної податкової служби невідкладно вручається особі, вказаній у протоколі про тимчасове затримання майна. Рішення керівника органу державної податкової служби щодо арешту майна може бути оскаржене вами в адміністративному або судовому порядку. У разі задоволення вашої скарги ви маєте право на відшкодування збитків та моральної шкоди, заподіяної органом державної податкової служби внаслідок неправомірного застосування арешту майна, цінностей, готівки.

Стаття 94.19 ПК передбачає припинення адміністративного арешту майна платника податків у зв'язку з відсутністю рішення суду про визнання арешту обґрунтованим; погашенням податкового боргу платника; усуненням платником податків причин застосування адміністративного арешту; ліквідацією платника податків, у тому числі внаслідок проведення процедури банкрутства; наданням відповідному органу державної податкової служби третьою особою належних доказів про належність арештованого майна до об'єктів права власності цієї третьої особи; скасуванням судом або органом державної податкової служби рішення керівника органу державної податкової служби про арешт; прийняттям судом рішення про припинення адміністративного арешту; пред'явленням платником податків документа, що підтверджує державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців відповідно до закону, дозволів на здійснення діяльності, торгових патентів, сертифікатів відповідності реєстраторів розрахункових операцій; фактичним проведенням платником податків інвентаризації основних фондів, товарно-матеріальних цінностей, коштів, у тому числі зняття залишків товарно-матеріальних цінностей, готівки. У разі звільнення з-під арешту вашого майна повторне накладення арешту на підставах накладення першого арешту не дозволяється.

Якщо під час проведення процедури вилучення товару було порушено законодавство, вам необхідно звернутися до прокуратури з письмовою заявою про порушення кримінальної справи за фактом привласнення майна шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем (ч. 2 ст. 191 Кримінального кодексу України).

